Kandidatnummer: 458

Kandidatnummer: 438

Kandidatnummer: 628

Kandidatnummer: 167

Kandidatnummer: 482

Emnekode: ESB1100

Emnenavn: Etikk, samfunnsansvar og bærekraft

Innleveringsdato: 28.05.25

Antall ord: 4332

Gruppeeksamen

Høyskolen Kristiania

Våren 2025

Amazon har bestemt at ansatte skal returnere til kontoret, og hjemme- eller hybridarbeid avvikles. Dette er begrunnet med et ønske om økt innovasjon, samarbeid og lagånd (Jassy, 2024). Beslutningen har ført til debatt, både om fordelene ved fysisk tilstedeværelse og om de negative konsekvensene knyttet til mistillit og misnøye blant ansatte (Broomfield, 2024; Rogelberg, 2024). For å vurdere denne avgjørelsen fra et etisk perspektiv, benyttes et navigasjonshjul som består av seks felt en bør ta stilling til: juss, identitet, moral, omdømme, økonomi og etikk (Carson & Skauge, 2023, s. 280). Handlingsalternativene som skal vurderes i denne situasjonen er å fortsette med hybridkontor eller tilbakekalling av ansatte til kontoret.

Det første steget i navigasjonshjulet er å vurdere hvorvidt handlingsalternativene er lovlige. Om noen av handlingene viste seg å være ulovlige, kunne det vært vanskelig å argumentere videre for å skulle velge de fra et etisk perspektiv (Kvalnes & Øverenget, 2012, s. 63). I Amazons uttalelse om tilbakekalling til kontoret spesifiserer de blant annet at det er tilrettelagt for de som har spesielle behov og unntakstilfeller (Jassy, 2024). Dette kan spare selskapet for eventuelle juridiske utfordringer knyttet til arbeidsmiljø og diskriminering. Begge alternativene kan passere en juridisk vurdering, da dette er to arbeidsformer som praktiseres lovlig.

Videre vurderer vi om handlingsalternativene er i tråd med Amazons identitet og verdier (Kvalnes & Øverenget, 2012, s. 64). Amazon bygger sin virksomhet på fire prinsipper: innovasjon, kundefokus, driftseffektivitet og langsiktig tenkning (Amazon, u.å). Ifølge CEO Andy Jassy fremmer fysisk tilstedeværelse innovasjon og tettere samarbeid, noe som støtter verdiene om effektiv drift og langsiktig utvikling (Jassy, 2024). Amazons beslutning fremstår som om et tett samarbeid bidrar til økt produktkvalitet, noe som kan støtte deres verdi om kundefokus. Samtidig peker aktører som Microsofts Keith Boyd og forskere som Choudhury og Bloom på at fjernarbeid kan styrke produktivitet og tilknytning, og at tvungen tilbakekalling kan føre til tap av nøkkelkompetanse (Broomfield, 2024; Morris & Stacey, 2024; Rogelberg, 2024). Dette kan svekke

innovasjonsevnen, og i tillegg true Amazons verdier. Begge alternativer kan forsvares ut fra ulike tolkninger av hva som best realiserer selskapets verdier.

Fra et moralsk perspektiv handler vurderingen om hva som oppleves som rett og galt ut fra våre overbevisninger, verdier og kulturelle normer (Kvalnes & Øverenget, 2012, s. 64). Beslutningen om full tilbakekalling til kontoret kan oppfattes som problematisk dersom den skaper mistillit, stress og svekket autonomi blant ansatte. Ifølge Matthews (Broomfield, 2024) kan en slik politikk signalisere at ledelsen ikke stoler på at ansatte er produktive uten fysisk tilsyn. Googles praksis med å overvåke tilstedeværelse og bruke det i vurdering av forfremmelser (Morris & Stacey, 2024), kan forsterke dette inntrykket og svekke det moralske fundamentet i arbeidsforholdet, der tillit bør stå sentralt. Mange kan også oppfatte det som galt å prioritere fysisk oppmøte over faktisk prestasjon. Et moralsk prinsipp i denne sammenhengen kan være at tillit avler tillit, og at en ledelse som viser tillit, også skaper et tryggere og mer respektfullt arbeidsmiljø. Ut fra en slik moralsk vurdering fremstår hybridkontor som det alternativet som i større grad ivaretar både de ansattes tillit, og tilpasser deres behov og ønsker.

Slike beslutninger kan påvirke selskapets omdømme, noe som kan være viktig for å nå strategiske og økonomiske mål (Kvalnes & Øverenget, 2012, s. 65). Amazons beslutning har fått negativ omtale, og flere ansatte har valgt å slutte (Rogelberg 2024).

Sammenlignet med Google og Microsoft, som viderefører hybride løsninger (Broomfield 2024), kan Amazons strategi fremstå som gammeldags og rigid. Amazon forsvarer sin beslutning med at vanskelige beslutninger og innovasjon krever at du er uatskillelig med dine kollegaer (Jassy, 2024). Dette kan vise til at selskapet er opptatt av kvalitet og kundetilfredshet. Ifølge Elliott ønsker de fleste derimot en mellomting med noen meningsfulle dager i uken sammen med teamet (Rogelberg, 2024). Amazons beslutning kan skade selskapets omdømme, og gjøre det vanskeligere å tiltrekke og beholde talenter (Morris & Stacey, 2024). Basert på flest negative omtaler av tilbakekalling til kontoret, kan hybridløsningen være et mer fordelaktig handlingsalternativ for å bevare omdømme.

Fra et økonomisk perspektiv kan en se på kortsiktige og langsiktige konsekvenser (Kvalnes & Øverenget, 2012, s. 66). Å kreve fysisk tilstedeværelse kan, ifølge Jassy (2024), fremme innovasjon, samarbeid og effektivitet, noe som igjen kan øke selskapets lønnsomhet og styrke dets posisjon i markedet. I tillegg har Amazon planlagt nedbemanning blant mellomledere, noe som kan redusere kostnader (Jassy, 2024). Samtidig finnes det mulig økonomiske ulemper. Dersom beslutningen fører til lavere medarbeidertilfredshet og masseoppsigelser, kan dette føre til høye kostnader knyttet til rekruttering, opplæring og tapt kompetanse. Bloom peker på at det er de mest talentfulle som vil slutte (Morris & Stacey, 2024), noe som kan svekke både innovasjon og kvalitet på lang sikt. Selv om begge handlingsalternativene kan ha økonomiske konsekvenser, kan hybridløsningen være mer bærekraftig og lønnsom over tid ved å sikre høyere ansattlojalitet og konkurranseevne.

Siste steg i navigasjonshjulet tar for seg handlingsalternativene opp mot etiske teorier og prinsipper (Kvalnes & Øverenget, 2012, s. 66). Tre relevante prinsipper kan være offentlighetsprinsippet, utilitarismen og pliktetikken som kan hjelpe oss å ta en etisk vurdering av beslutningene.

Offentlighetsprinsippet handler om hvorvidt en beslutning tåler dagens lys, og om man kan forsvare den offentlig (Kvalnes & Øverenget, 2012, s. 67). Amazon har vært åpne om beslutningen om å kalle ansatte tilbake til kontoret, noe som har ført til kritikk i mediene og intern misnøye blant ansatte. Dette har resultert i negativ omtale, og masseoppsigelser, noe som tyder på at beslutningen ikke nødvendigvis tåler offentlighetens vurdering uten betydelige omkostninger. Hybridløsningen fremstår som mer i tråd med offentlighetsprinsippet. Flere selskaper får positiv respons for fleksible løsninger som tar hensyn til ansattes behov. En beslutning om hybridløsning vil trolig bli bedre mottatt av både ansatte og offentligheten, og kan være enklere å forsvare i et åpent forum. Den kan i større grad signalisere at Amazon lytter til ansatte og balanserer effektivitet med trivsel.

Utilitarisme handler om hva som samlet sett gir det beste utfallet for flest mulig (Carson & Skauge, 2023, s. 57). Berørte parter av handlingsalternativene kan være selskapet og

ansatte. Tilbakekalling til kontoret kan føre til økt innovasjon for selskapet, og økt samarbeid for de ansatte på kort sikt. På en annen side kan det føre til at selskapet er mindre konkurransedyktig, ansatte føler seg overvåket, og har mindre kontroll over egen arbeidssituasjon. Hybridløsningen kan lokke til seg alle typer søkere, som både ønsker å jobbe fra kontoret og hjemmefra. Ved å beholde talenter kan det skape økonomisk gevinst på lang sikt ved økt kompetanse i selskapet. Samlet sett kan det fremstå som løsningen med flest positive konsekvenser og best utfall for de berørte partene kan være hybridløsningen.

Pliktetikken legger vekt på at handlingens moralske verdi avgjøres av selve handlingen, ikke utfallet (Carson & Skauge, 2023, s. 63). Ifølge Kants første maksime må man spørre seg om man ønsker at regelen bak handlingen skal gjelde som en allmenn lov (Carson & Skauge, 2023, s. 68). Ingen av handlingsalternativene, verken full tilbakekalling eller hybridløsning, er i seg selv universelle løsninger. Det kan likevel argumenteres for at fleksibilitet og hensyn til ansatte er mer forenlig med en regel som kunne vært allmenngyldig i et moderne arbeidsliv.

Den andre maksimen sier at mennesker aldri skal brukes kun som et middel, men alltid behandles som et mål i seg selv (Carson & Skauge, 2023, s. 70). Amazons tilbakekalling kan tolkes som at ansatte betraktes som midler for å oppnå økt innovasjon og samarbeid for selskapets suksess. En hybridløsning tar i større grad hensyn til ansattes behov, og kan dermed være mer i tråd med pliktetikkens krav om respekt for individet. Pliktetikken taler i større grad for hybridløsningen når man vurderer begge maksimer samlet.

Vi mener Amazon burde ha holdt ved en mer fleksibel tilnærming ved å tillate hybridarbeid, eventuelt med visse krav om fysisk oppmøte for spesifikke arbeidsoppgaver. Dette kunne vært mer i tråd med etiske prinsipper og moderne arbeidslivsforventninger, samtidig som det kunne opprettholdt selskapets innovasjon og samarbeidsevne. Ved å ignorere ansattes behov risikerer Amazon å miste talenter og skade sitt omdømme, noe som på sikt kan svekke deres konkurranseevne. Vi mener

den riktige beslutningen for flest berørte parter ville vært å beholde hybridløsningen, noe som kan støtte deres verdier og kan bevare tillitten mellom ledelse og ansatte.

Del 2: Samfunnsansvar

Oppgave A)

Google er nummer fem på listen over de største firmaene i verden (CompaniesMarketCap, u.å.) og med dette følger et stort ansvar overfor brukere, samfunn og investorer. Videre ser vi på hvem som kan regnes som Googles interessenter, samt hvordan selskapet påvirker disse.

Interessenter kan deles inn i forskjellige nivåer fra 1-4 der nivå 1 er virksomhetens ansatte, nivå 2 er direkte berørte, nivå 3 er indirekte berørte og nivå 4 er virksomhetens globale ansvar (Carson & Skauge, 2023, s. 164-178). Ifølge stakeholder-teorien til Edward Freeman burde ikke bedrifter kun fokusere på å skape verdi for aksjonærer og eierne av selskapet, men også alle andre som kan påvirke eller bli påvirket av bedriftens beslutninger (Carson & Skauge, 2023, s. 160). Freeman mener også at stakeholder-teorien er mer økonomisk lønnsom for bedrifter, enn å kun fokusere på å maksimere eiernes utbytte (Carson & Skauge, 2023, s. 160).

Vi starter med å se på nivå 1 som er bedriftens ansatte. I 2023 hadde Google omtrent 183 000 ansatte i bedriften (Stockanalysis, 2024). Disse ansatte blir påvirket direkte av Google sine beslutninger gjennom for eksempel arbeidsmiljø, lønn og karrieremuligheter. Google anerkjenner verdien av å ha fornøyde ansatte og har derfor investert i flere goder som gratis mat, god lønn og gratis videreopplæring (Krapivin, 2018). Forskere ved Warwick University mener at selskaper som har investert i sine ansatte slik Google har gjort, har dratt nytte av det økonomisk (Krapivin, 2018). Selv om Google viser til at de har investert i goder til ansatte, finnes det tilfeller der ansatte har vist misnøye. I 2024 var det flere ansatte som var misfornøyd med mangelen på kompensasjon, til tross for at Google hadde hatt rekordhøye inntekter (Kennedy, 2024). Et mulig tiltak Google kan iverksette for å forbedre arbeidsmiljøet, er å tilby insentiver som aksjeprogrammer eller prestasjonsbaserte bonuser, knyttet til selskapets overordnede resultater. Et slikt tiltak vil sannsynligvis ha en positiv effekt både på de ansattes motivasjon og selskapets samlede verdiskaping.

Videre skal vi se på nivå 2 som omhandler de som direkte blir berørt av Google sin virksomhet. Dette inkluderer hovedsakelig brukerne til Google. Brukerne påvirkes av Google sine beslutninger når det kommer til personvern, data og algoritmer som bestemmer synligheten av informasjon. I 2020 ble Google saksøkt for å samle brukerdata uten at brukerne var klar over det (Goodwin, 2024). Dataen ble samlet når brukerne benyttet seg av «inkognito modus» som tilsynelatende ikke skulle samle inn data. Dette endte med et søksmål på 5 milliarder dollar og Google løste dette med å slette brukerdataen (Goodwin, 2024).

Neste nivå er nivå 3 som handler om indirekte interessenter. Google har flere indirekte interessenter som har mulighet til å påvirke eller påvirkes indirekte av beslutningene Google tar. Indirekte interessenter for Google inkluderer blant annet lokalsamfunn, lovgivere, medier, interesseorganisasjoner og konkurrenter. I denne sammenheng ønsker vi å rette særlig oppmerksomhet mot lokalsamfunn og medier. I en artikkel fra 2020 kom det frem at Google News favoriserte større nasjonale nyhetskanaler fremfor mer lokale (Fischer et al., 2020). Dette førte til en betydelig redusert synlighet for lokale medier, noe som igjen førte til lavere trafikk og økonomiske utfordringer til den grad at selv noen mediehus forsvant. Dette rammet ikke bare de lokale mediehusene, men også lokalsamfunnet. Den minskede tilgangen av lokale mediehus førte til reduser tilgang på lokale nyheter og politisk informasjon, noe som kan svekke demokratisk deltagelse. Dette er et tydelig eksempel på at Google sine beslutninger kan ha store indirekte påvirkninger på samfunnet (Fischer et al., 2020).

Det siste nivået er nivå 4 som omhandler Google sitt globale ansvar. Med tanke på at Google er den femte største bedriften i verden (CompaniesMarketCap, u.å.), medfølger også et enormt globalt ansvar over økonomi, klima og samfunn. I 2023 slapp Google ut omtrent 14 millioner tonn CO2, og i perioden 2019-2023 økte utslippene deres med 48% (Rustad & Fraser, 2025). Dette skyldes blant annet økende etterspørsel etter datakraft spesielt med tanke på KI og skybasert lagring. Google har som mål å være helt utslippsfrie innen 2030 (Tiseo, 2024), og hvis de får til dette kan det ha mye å si for det globale samfunnet. Google prøver ikke bare å kutte i sine egne utslipp, men også hjelpe

brukerne til å gjøre det samme. Gjennom et prosjekt Google kaller «Green Light» vil de ved bruk av KI prøve å forbedre trafikkflyt, noe de mener kan kutte utslipp med opptil 10% (Google, u.å.-a).

Google er en av verdens største teknologiselskaper og har dermed et bredt spekter av interessenter. Selskapets beslutninger påvirker blant annet ansatte, brukere, lokalsamfunn, medier og globale forhold som klima og økonomi. Samtidig som Google har innført tiltak for å ivareta sine ansatte og redusere sin miljøpåvirkning, møter de kritikk for personvernproblemer, lønnsforskjeller og påvirkningen på nyhetsmedier. For å opprettholde sin posisjon som en ansvarlig aktør bør Google fokusere på mer rettferdig kompensasjon for sine ansatte, bedre åpenhet rundt personvern og bedre balanse i hvordan deres algoritmer påvirker informasjonstilgang. Med riktig tilnærming kan Google styrke relasjonen til sine interessenter og samtidig bidra til en mer bærekraftig og rettferdig digital fremtid.

Oppgave B)

Det er delte meninger om hva som faktisk utgjør en bedrifts ansvar overfor samfunnet. I læreboken "Etikk for beslutningstakere" introduseres vi for to ulike perspektiver som prøver å besvare dette spørsmålet. Milton Friedman publiserte i 1970 en artikkel i New York Times med tittelen "The social responsibility of business is to increase its profits" (Carson & Skauge, 2023, s. 184), hvor han argumenterte for at bedrifter ikke skal ha noe samfunnsansvar. På den andre siden finner vi den amerikanske etikeren Archie B. Carroll, som argumenterte imot Friedman sin tankemåte. I 1991 publiserte han en artikkel som i dag blir omtalt som CSR-pyramiden. Denne modellen deler samfunnsansvar inn i fire forskjellige nivåer: Økonomisk ansvar, juridisk ansvar, etisk ansvar og filantropisk ansvar (Carson & Skauge, 2023, s. 188, Figur 8.2). For å vurdere Googles tilnærming til samfunnsansvar, benytter vi denne modellen.

I det økonomiske ansvaret kunne Googles morselskap, Alphabet Inc, vise til en omsetning på omtrent 350 milliarder USD, samt et overskudd på omtrent 100 milliarder USD (Alphabet Inc., 2024), noe som gjør Google til en svært lønnsom bedrift. Det

kommer også frem i årsrapporten fra 2024 at selskapet er særdeles opptatt av å investere i AI og annen langsiktig teknologiinfrastruktur for å sikre fremtidig vekst for selskapet og sine investorer (Alphabet Inc., 2024, Item 7).

Når det gjelder det juridiske ansvaret, har Google vært involvert i en rekke rettsaker relater til brudd på ulike lovgivninger og reguleringer. Blant annet har EU-kommisjonen ilagt selskapet gjentatte bøter for brudd på konkurranselovgivningen i EU-traktaten. I 2017 ble Google bøtelagt med 2,4 milliarder euro for å ha "favorisert sin egen prissammenligningstjeneste Google Shopping, fremfor sine konkurrenter" (NTB, 2024). Året senere ble Google ilagt en bot på 4,3 milliarder euro for å ha misbrukt sin dominerende markedsposisjon ved å inngå avtaler med store mobilprodusenter, hvor selskapene skal ha favorisert Google søkemotor og nettleseren Chrome, fremfor konkurrentene (Ordning, 2024).

Som et av verdens største teknologiselskaper, med flere millioner brukere over hele verden, har Google et betydelig etisk ansvar. Et av de mest sentrale temaene innen teknologiutviklingen i dag er utviklingen av kunstig intelligens (KI). Dette er et område hvor det foreløpig finnes få lover som regulerer bruken, og derfor blir selskapenes egne retningslinjer og prinsipper spesielt viktige. Google har tatt et stort initiativ på dette området og har blant annet publisert en artikkel hvor de selv etterlyser regulering og har kommet med en rekke lovforslag (Walker, 2024). Samtidig har Google tidligere fått kritikk for prosjekter som bryter med deres egne retningslinjer. I 2018 ble det kjent at selskapet jobbet med et prosjekt kalt "Dragonfly", som var en sensurert søkemotor ment for det kinesiske markedet (Amnesty, 2020). Etter kritikk fra både menneskerettighetsorganisasjoner og Googles egne ansatte ble prosjektet stanset, men dette reiser likevel spørsmål om hvorvidt selskapet følger sine egne etiske prinsipper når det kan gå på bekostning av økonomiske interesser.

Det siste punktet i CSR-pyramiden, filantropisk ansvar, omhandler det med å gi tilbake til samfunnet på eget initiativ. Google har vist godt engasjement for ulike samfunnsnyttige formål gjennom både humanitære bidrag og støtteordninger.
Selskapet har ved flere anledninger støttet humanitære saker. Under koronapandemien

i 2020 har Google bidratt med 100 millioner USD og andre tiltak som støtte til helsevesen og økonomisk hjelp til mindre bedrifter (Google, u.å-b). Google har også bistått Ukraina etter den russiske invasjonen. Selskapet har blant annet bidratt med 45 millioner USD i kontant donasjoner og gitt Ukraina tilgang på flere av sine betalte tjenester, som Google Workspace (Walker, 2022).

Det er en vanlig og godt etablert tilnærming å se på samfunnsansvar som en kostnad som gir lite tilbake. En av de som mener dette er Christine Mayer som sier følgende: "Det er naivt å tro at bedriftene vil løse samfunnsproblemer i stor skala hvis det går utover lønnsomheten" (Feragen, 2025b, 2:10). Denne tilnærmingen utfordres av Michael Porter og Mark Kramer, som hevder at det som er bra for samfunnet ofte er bra for næringslivet. Dette er kjernen i konseptet "Creating Shared Value" (CSV), også kjent som felles verdi (Carson & Skauge, 2023, s. 190). Googles kjernevirksomhet er et godt eksempel på CSV. Selskapet tilbyr ulike gratis nettjenester som Google Maps og Search, som skaper verdi for brukerne, samtidig som de samler inn personlig data. Denne informasjonen blir så solgt videre til en tredjepart (Datatilsynet, 2020).

Ved å ha gått gjennom de forskjellige punktene i CSR-pyramiden, har vi fått et mer helhetlig innblikk i hvordan Google står når det gjelder samfunnsansvar og felles verdi. Google viser at de tar betydelig samfunnsansvar, særlig innen økonomisk og filantropisk ansvar, samt deres innsats innenfor humanitære støttesaker. Til tross for at selskapet har hatt juridiske og etiske utfordringer underveis, vurderer vi at det helhetlige bildet av selskapet gir et overordnet positivt inntrykk. Samlet sett kan Google betraktes som et selskap som i stor grad har integrert samfunnsansvar i sin virksomhet.

Del 3: Bærekraft

Oppgave A)

I del tre vil vi fokusere på utfordringen med økte strømpriser som følge av Googles planlagte utbygging av et datasenter i Skien (Westhrin, 2025). Dette vil trolig ha sosiale, økonomiske og miljømessige konsekvenser for husholdninger med lav inntekt i Grenland. Googles datasenter er planlagt ferdigstilt i 2026 og vil kunne få betydelige følger for strømprisene i regionen. Prosjektet berører flere av FNs bærekraftsmål, men med utgangspunkt i vår valgte målgruppe vurderer vi at det særlig treffer på mål 7 – Ren energi for alle. Vi legger spesielt vekt på delmål 7.1, som handler om å sikre universell tilgang til pålitelige og moderne energitjenester til en overkommelig pris, samt delmål 7.2, som tar sikte på å øke andelen fornybar energi i det globale energiforbruket (FN-sambandet, 2025).

Ifølge NRK har Google søkt om tilgang til 840 Mega watt elektrisk kraft, noe som tilsvarende omtrent 5 prosent av det totale strømforbruket i Norge (Westhrin, 2025). Skulle dette bli godkjent vil det kunne få store konsekvenser for krafttilgangen i Grenland regionen, noe som kan føre til høyere strømpriser. I 2022 kom en rapport fra NRK som viser at rundt en av seks husholdninger har måttet velge mellom å betale for strøm eller mat (Antonsen, 2022). NRK viser da hvordan høye strømpriser kan føre til alvorlige økonomiske dilemmaer samt vanskeligheter for lavinntektsfamiliene.

Den negativ innvirkning på husholdninger med lav inntekt kan bidra til økt fattigdom. En analyse fra Statistisk sentralbyrå (SSB) fra 2022 viser at slike husholdninger bruker en vesentlig større andel av sitt totale budsjett på strøm enn andre grupper, og har samtidig begrensede muligheter til å redusere strømforbruket (Halvorsen, 2022). Selv med strømstøtteordninger utgjorde strømutgiftene fortsatt en betydelig belastning for lavinntektshusholdninger, noe som kan øke risikoen for økonomisk press og vedvarende fattigdom.

Prinsippet om den triple bunnlinjen innebærer å vurdere bærekraft ut fra tre dimensjoner: sosiale, økonomiske og miljømessige konsekvenser (Carson & Skauge, 2023, s. 147). Ved å analysere Googles planlagte datasenterutbygging i Skien med utgangspunkt i denne modellen, og med fokus på lavinntektshusholdninger i Grenland, fremkommer det tydelige utfordringer på alle tre områder. Dette gir et helhetlig grunnlag for å vurdere hvorvidt prosjektet kan betraktes som bærekraftig for den aktuelle målgruppen.

Sosialt vil en økning i etterspørselen etter strøm kunne forverre levekårene for husholdninger med lav inntekt, som allerede bruker en stor andel av sitt budsjett på energikostnader. Dette kan føre til at flere havner under fattigdomsgrensen, noe som igjen kan ha negative konsekvenser for livskvalitet, psykisk og fysisk helse, samt deltakelse i samfunnet.

Økonomisk sett kan prosjektet bidra til nye investeringer og skape arbeidsplasser i regionen, noe som isolert sett er positivt. Likevel må dette veies opp mot den økte økonomiske belastningen høyere strømpriser vil medføre for lavinntektsgrupper. Disse husholdningene har begrensede ressurser og vil i større grad merke konsekvensene av økte energikostnader, noe som kan føre til økt økonomisk ulikhet.

Miljømessig vil datasenterets store energibehov kunne legge betydelig press på det eksisterende kraftsystemet. Dette kan føre til behov for ytterligere kraftutbygging, noe som kan ha negative miljøpåvirkninger, spesielt dersom det skjer på bekostning av eksisterende grønn industri i regionen. Det er dermed en risiko for at prosjektet kan svekke lokale miljøinitiativer og bremse overgangen til et mer bærekraftig energisystem.

Basert på vår vurdering, hvor vi har sett på sosiale, økonomiske og miljømessige konsekvenser for lavinntektshusholdninger i Grenland, fremstår Googles planlagte datasenterutbygging som lite bærekraftig for denne målgruppen. Selv om prosjektet potensielt gir økonomiske gevinster på regionalt nivå, veies dette opp av de betydelige negative konsekvensene det kan få for sårbare husholdninger. På bakgrunn av den

triple bunnlinjen vurderer vi derfor at utbyggingen ikke oppfyller kravene til en helhetlig bærekraftig løsning.

Oppgave B)

For å identifisere mulige tiltak som kan ha en positiv innvirkning på problemstillingen så benyttet vi Microsoft Copilot med prompte "Generer 25 tiltak Google kan iverksette for å redusere de negative konsekvensene knyttet til økte strømpriser for lavinntektsfamilier som følge av datasenterutbygging i Grenland, med særlig fokus oppnåelse av FNs bærekraftsmål 7.1 og 7.2" (Microsoft, 2025). Vi har trukket fram tre ulike tiltak som vi mener har størst potensiale til å redusere strømprisene for målgruppen vår.

Det første alternativet vi har valgt er at Google kan finansiere et lokalt energifond (Microsoft, 2025). Et slikt fond kan gi økonomisk støtte til husholdninger som sliter med høye strømutgifter ved å blant annet finansiere ulike energieffektive tiltak som varmepumper og etterisolering. Tiltaket støtter delmål 7.1 i FNs bærekraftsmål (FNsambandet, 2025) ved å bidra til at lavinntektsfamilier i Grenland vil få tilgang til rimelig energi. Løsningen vurderer vi gjennom den triple bunnlinjen (Carson & Skauge, 2023, s. 147). Sosialt sett kan fondet bidra til å redusere fattigdom og styrke målgruppen sin deltakelse i samfunnet. Tiltaket må derimot kommuniseres riktig så det ikke går utover Google sitt omdømme og blir mistolket som grønnvasking. Miljømessig kan fondet brukes til etterisolering, noe som reduserer strømforbruket og forbedre bokvaliteten. Dette kan gi en positiv effekt på miljøet ved å gjøre boliger mer bærekraftige og energieffektive for målgruppen. Økonomisk kan tiltaket bidra til å redusere ulikheter ved å gjøre boliger mer kostnadseffektive for husholdninger med lav inntekt. Dette kan potensielt styrke Googles omdømme, men kan derimot føre til en stor økonomisk kostnad for Google.

En annen løsning vi valgte er at Google kan bistå ulike norske energiselskaper med moderniseringen av eksisterende vannkraft, med særlig fokus på Sør-Norge. (Microsoft, 2025). Dette kan inkludere, men er ikke begrenset til støtte for prosjekter som ReHydro, som er et EU-initiativ hvor man blant annet ser på mulighetene for å oppgradere

eksisterende vannkraftverk for å øke energiproduksjonen (SINTEF, 2024). Denne løsningen kan bidra til delmål 7.1, gjennom økt produksjon kan ha en kostnadsreduksjon for husholdningene i Sør-Norge, og delmål 7.2, ved at tiltaket kan bidra til økt andel av fornybar energi (FN-sambandet, 2025). Vi velger å også vurdere dette tiltaket i den triple bunnlinjen (Carson & Skauge, 2023, s. 147). Sosialt kan det reduserte strømpriser på sikt og bidra til bedre levevilkår. Miljømessig så kan en modernisering av allerede eksisterende vannkraftverk redusere behovet for å utbygge nye vannkraftverk, noe som kan bidra til å beskytte norsk natur. I tillegg så viser ReHydro til på sine nettsider at en modernisering kan bedre forholdene for dyrelivet i vannet, blant annet ved å bruke turbindesign som verner fisk og andre arter (ReHydro, u.å.). Økonomisk kan det gi Google sitt datasenter en mer stabil energiforsyning og bedre omdømme. Selv om denne løsningen kan være både svært miljøvennlig og potensielt kan bidra til å løse problemstillingen så kan disse tiltakene ha en forsinket effekt på strømprisene, og det kan være usikkert hvor stor effekt en modernisering av vannkraftverk vil ha for beboere i Grenland på kort sikt.

En tredje løsning vi valgte er at Google kan investere i fornybar energi og bygge egne solog vindkraftanlegg for å avlaste strømnettet (Microsoft, 2025). Et eksempel på noen som har gjort noe lignende er Amazon, som har investert i sol- og vindkraftanlegg rundt om USA og Europa (Aurdal, 2021). Disse anleggene er estimert til å produsere strøm for over 3 millioner husholdninger. Dersom Google gjør noe lignende i Norge kan dette bidra til å gi tilbake noe av strømmen de skal bruke til datasentrene. Dette bidrar til delmål 7.2, som handler om å øke andelen fornybar energi (FN-sambandet, 2025). Sosialt kan det også styrke Googles omdømme positivt, føre til mindre økonomisk press blant vår valgte målgruppe og støtte troverdigheten til Google angående målet om å ha karbonfri energi 24/7 innen 2030 (Corio, 2022). Miljømessig kan en utbygging av vindkraftverk ha en negativ effekt på den lokale naturen. En slik utbygging kan derimot lønne seg i det lange løp for å oppnå bedriftens egne mål om karbonfri energi. Økonomisk kan det å avlaste strømnettet bidra til reduserte strømpriser siden mer av energien kommer fra egne kilder som da bidrar til delmål 7.1 som omhandler tilgang til strøm til en overkommelig pris (FN-sambandet, 2025). Dette kan tjene lavinntektsfamiliene både sosialt og økonomisk lengre frem i tiden.

Litteraturliste:

- Alphabet Inc. (2024). Form 10-K.

 https://abc.xyz/assets/77/51/9841ad5c4fbe85b4440c47a4df8d/goog-10-k2024.pdf
- Amazon. (u.å.). *About us.* Hentet 18. mars 2025 fra https://www.aboutamazon.com/about-us
- Amnesty International UK. (2020, 18. mai). *Google: Drop Project Dragonfly*. https://www.amnesty.org.uk/article-google-drop-dragonfly
- Antonsen, T. A. (2022, 28. september). Nye tall: Stadig flere må velge mellom strøm og mat. NRK. https://www.nrk.no/norge/nye-tall_-stadig-flere-ma-velge-mellom-strom-og-mat-1.16118073
- Aurdal, B. H. (2021, 1. desember). *Amazon med fornybar- satsing*. Finansavisen. https://www.finansavisen.no/nyheter/teknologi/2021/12/01/7782617/amazon-investerer-i-sol-og-vindkraft
- Broomfield, B. (2024, 3. oktober). Google & Microsoft tell staff: Hybrid's going nowhere, but only if productivity stays high. *HR Grapevine*.

 https://www.hrgrapevine.com/us/content/article/2024-10-03-google-microsoft-tell-staff-hybrids-going-nowhere-but-only-if-productivity-stays-high
- Carson, S. G. & Skauge, T. (2023). *Etikk for beslutningstakere: Virksomheters bærekraft og samfunnsansvar.* (3.utg). CAPPELEN DAMM AS.
- CompaniesMarketCap. (u.å.). Largest companies by market cap. https://companiesmarketcap.com/
- Corio, A. P. (2022, 23. juni). Five years of 100% renewable energy and a look ahead to a 24/7 carbon-free future. *Google Cloud*.

 https://cloud.google.com/blog/topics/sustainability/5-years-of-100-percent-renewable-energy
- Datatilsynet. (2020, 11. august) *Personopplysninger til reklame, tjenester og produkter*.

 https://www.datatilsynet.no/regelverk-og-verktoy/rapporter-og-utredninger/personvernundersokelsen-20192020/personopplysninger-til-reklame-tjenester-og-produkter/

- Feragen, A. R. R. (2025a), ESB1100: Etikk, samfunnsansvar og bærekraft [Forelesning interessentteori]. Canvas.
 - https://kristiania.instructure.com/courses/12777/pages/forelesning-interessentteori?module_item_id=528629
- Feragen, A. R. R. (2025b). ESB1100: Etikk, samfunnsansvar og bærekraft [Forelesning å skape felles verdi]. Canvas.
 - https://kristiania.instructure.com/courses/12777/pages/forelesning-a-skape-felles-verdier?module_item_id=528635
- Fischer, S., Jaidka, K., & Lelkes, Y. (2020, 22. desember). *How Google is hurting local news*. The Washington Post.
 - https://www.washingtonpost.com/politics/2020/12/22/how-google-is-hurting-local-news/
- FN-sambandet. (2025, 19. februar). *Ren energi til alle*. https://fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal/ren-energi-til-alle
- Goodwin, G. E. (2024, 1. april). Google will delete billions of browsing records to settle privacy lawsuit: court filing. Business Insider.
 - https://www.businessinsider.com/google-delete-browsing-data-settle-privacy-lawsuit-incognito-mode-2024-4
- Google. (u.å.-a). AI for sustainability. Google AI. https://ai.google/sustainability/
- Google (u.å.-b). COVID-19 response. https://www.google.org/covid-19/
- Halvorsen, B. (2022, 15. september). *Slik har høye strømpriser påvirket husholdningenes økonomi*. Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/energi-og-industri/energi/artikler/slik-har-hoye-strompriser-pavirket-husholdningenes-okonomi
- Jassy, A. (2024. 16. september). Message from CEO Andy Jassy: Strengthening our culture and teams. Amazon. https://www.aboutamazon.com/news/company-news/ceo-andy-jassy-latest-update-on-amazon-return-to-office-manager-team-ratio
- Kennedy, R. (2024, 14. mai). Google's CFO faces tough employee questions on lack of pay rises amidst blowout earnings. The CFO. https://the-cfo.io/2024/05/14/google-financial-performance-employee-discontent-2024/The CFO

- Krapivin, P. (2018, 17. september). How Google's strategy for happy employees boosts its bottom line. Forbes. https://www.forbes.com/sites/pavelkrapivin/2018/09/17/how-googles-strategy-
- Kvalnes, Ø. & Øverenget, E. (2012). Ethical Navigation in Leadership Training. *Etikk i Praksis: Nordic Journal of Applied Ethics*, 6(1), 58-71. https://doi.org/10.5324/eip.v6i1.1778
- Microsoft. (2025, 24. april). Microsoft Copilot. [Stor språkmodell]. https://copilot.microsoft.com

for-happy-employees-boosts-its-bottom-line/

- Morris, S. & Stacey, S. (2024, 20. september). Amazon says workers need to be in the office. Most of Silicon Valley disagrees. *Financial Times*.

 https://www.ft.com/content/c7b82efc-9174-4fc0-8f06-6c6a884d5105
- NTB. (2024, 10. september). Opprettholder gigantbot til Google. *Finansavisen*.

 https://www.finansavisen.no/jus/2024/09/10/8177835/opprettholder-gigantbot-til-google?zephr_sso_ott=slHkH7
- Ording, O. (2018, 18. juli). EU ilegger Google rekordstor bot. *NRK*. https://www.nrk.no/urix/eu-ilegger-google-rekordstor-bot-1.14131102
- Raustad, M. E Fraser. S. A (2025, 17. april). Google-topp forsvarer energikrevendes datasentre. *E24*. https://e24.no/energi-og-klima/i/93dl6d/google-topp-forsvarer-energikrevende-datasentre
- ReHydro. (u.å.). *Demonstration of Sustainable Hydropower Refurbishment: ReHydro.* https://www.rehydro.eu/
- Rogelberg, S. (2024, 29. november). Amazon employees are 'rage-applying' as its return-to-office mandate looms—experts say that's exactly what CEO Andy Jassy wants. *Fortune*. https://fortune.com/article/amazon-return-to-office-rto-ceo-andy-jassy-layoffs/
- SINTEF. (2024, 3. november). Hvordan rehabilitere og modernisere eksisterende vannkraftverk i Norge og Europa. https://www.sintef.no/siste-nytt/2024/hvordan-rehabilitere-og-modernisere-eksisterende-vannkraftverk-i-norge-og-europa/
- Stockanalysis. (2024). *Alphabet Inc. (GOOGL*). https://stockanalysis.com/stocks/googl/employees/

- Tiseo, I. (2024, 15. august). *Googles GHG emissions FY 2019-2023*. Statista. https://www.statista.com/statistics/788517/ghg-emissions-released-by-google/
- Walker, K. (2022, 20. desember). New ways we're supporting Ukraine. *Google blog*.

 https://blog.google/outreach-initiatives/public-policy/new-ways-were-supporting-ukraine/
- Walker, K. (2024, 26. juni). 7 principles for getting AI regulation right. *Google blog*.

 https://blog.google/outreach-initiatives/public-policy/7-principles-for-getting-ai-regulation-right/?utm_source=ai.google&utm_medium=referral
- Westhrin, V. (2025, 20. april). Frykter datasentre med Google i spissen vil sluke all strøm i Grenland. NRK. https://www.nrk.no/vestfoldogtelemark/frykter-datasentre-med-google-i-spissen-vil-sluke-all-strom-i-grenland-1.17374873